

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Σχόλια – θέσεις του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας για την κατάταξη της Κύπρου στην Έκθεση «Επιχειρείν» (Doing Business) της Διεθνούς Τράπεζας

17 Ιανουαρίου 2020

Το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας προβαίνει πιο κάτω σε μια αποτίμηση των βασικών αποτελεσμάτων της τελευταίας αξιολόγησης για το επιχειρηματικό περιβάλλον της Κύπρου από τη Διεθνή Τράπεζα (ΔΤ).

Προκαταρτικές θέσεις Συμβουλίου

Η περαιτέρω και εις βάθος ανάλυση των επιμέρους δεικτών της Έκθεσης Επιχειρείν της ΔΤ, σε συνδυασμό με την ανάλυση και τα αποτελέσματα της Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας της Κύπρου, η οποία δημοσιεύθηκε από το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας τον περασμένο Ιούλιο, αποτελεί σημαντικό εργαλείο και βάση για τη διαμόρφωση νέων συστάσεων πολιτικής από πλευράς Συμβουλίου προς την κυπριακή κυβέρνηση. Σημαντική κρίνεται η προώθηση μέτρων τόσο για βελτίωση της επίδοσης στους δείκτες όπου η κυπριακή οικονομία κατέχει πολύ χαμηλή θέση, όσο και για διατήρηση και περαιτέρω βελτίωση των δεικτών με συγκριτικά καλή επίδοση και κατάταξη της χώρας μας.

Ως γενική τοποθέτηση, στη βάση της σχετικής ανάλυσης, το Συμβούλιο εισηγείται τη λήψη μέτρων στους ακόλουθους υπό αξιολόγηση τομείς:

Δημιουργία επιχείρησης (Starting a business)

- ✓ Οι προωθούμενες μεταρρυθμίσεις των τελευταίων χρόνων κρίνονται προς τη σωστή κατεύθυνση, δεδομένης της σταδιακής βελτίωσης στη σχετική αξιολόγηση και κατάταξη της κυπριακής οικονομίας στον εν λόγω καίριας σημασίας δείκτη.
- ✓ Η οικονομία καταγράφει μία σχετικά καλή επίδοση σε ότι αφορά τον απαιτούμενο χρόνο και τον αριθμό των διαδικασιών για σύσταση και εγγραφή μίας νέας επιχείρησης, με περιθώρια πρόσθετης βελτίωσης η οποία θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσα από την **επίσπευση της ψηφιοποίησης των σχετικών διαδικασιών**.
- ✓ Χαμηλή παραμένει ωστόσο η επίδοση της οικονομίας μας, κυρίως σε επίπεδο ΕΕ, σε ότι αφορά το κόστος για σύσταση και εγγραφή μίας νέας επιχείρησης.
- ✓ Θα πρέπει **να εξεταστεί το ενδεχόμενο προώθησης πρόσθετων μεταρρυθμίσεων για μετριασμό του εν λόγω κόστους**, όπως αυτό προκύπτει διά νόμου, **κυρίως για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις**.

Εξασφάλιση οικοδομικών αδειών (Dealing with construction permits)

- ✓ Θετική εξέλιξη αποτελεί η πρόσφατη ανακοίνωση της κυβέρνησης για τη διαμόρφωση νέας πολιτικής αδειοδότησης.
- ✓ Θα πρέπει ωστόσο **να επιταχυνθεί η υλοποίηση των προωθούμενων μεταρρυθμίσεων, ώστε αυτές να έχουν σύντομα αντίκτυπο, μεταξύ άλλων, στις διαδικασίες έναρξης και λειτουργίας των επιχειρήσεων στην Κύπρο** και, κατ' επέκταση, στην σχετική κατάταξη της κυπριακής οικονομίας η οποία στο παρόν στάδιο είναι πολύ χαμηλή, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και διεθνώς

Εκτέλεση συμβολαίων (Enforcing contracts)

- ✓ Εξίσου σημαντική κρίνεται η **ανάγκη για επίσπευση των μεταρρυθμίσεων που αφορούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας του δικαστικού συστήματος**, και συγκεκριμένα στην ενίσχυση του νομικού πλαισίου για την εκτέλεση των αποφάσεων προς άμεση επίλυση εμπορικών διαφορών, δεδομένης της εξαιρετικά χαμηλής βαθμολόγησης και κατάταξης που λαμβάνει η Κύπρος στο σχετικό δείκτη.

Κλείσιμο / εκκαθάριση επιχείρησης (Resolving insolvency)

- ✓ Διαφαίνεται η ανάγκη για διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της κατάταξης και θετικής αξιολόγησης που λαμβάνει η Κύπρος τα τελευταία χρόνια σε σχέση με θέματα που αφορούν στο πλαίσιο αφερεγγυότητας, μετά τις βελτιώσεις που έχουν αποφέρει οι σχετικές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις του 2015 και ακολούθως του 2018.
- ✓ Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται σκόπιμη από το Συμβούλιο η **αποφυγή συνεχών αλλαγών που επηρεάζουν την σταθερότητα του ρυθμιστικού πλαισίου στον εν λόγω τομέα και, κατ' επέκταση, την αποτελεσματική εφαρμογή του πλαισίου**, γεγονός που ενδεχομένως να αντανακλάται στις σχετικές διεθνείς αξιολογήσεις, όπως αναλύεται και πιο κάτω.

Η Έκθεση Επιχειρείν της Διεθνούς Τράπεζας (WB Doing Business Report)

Η Έκθεση Επιχειρείν δημοσιεύεται από τη ΔΤ σε ετήσια βάση και αφορά στην αξιολόγηση των δυνατοτήτων για έναρξη και ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που προσφέρουν οι υπό αξιολόγηση οικονομίες, οι οποίες ανέρχονται συνολικά στις 190 για το έτος 2020. Σε αυτές περιλαμβάνεται τόσο η Κύπρος όσο και τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ, δίδοντας έτσι τη δυνατότητα συγκριτικής αξιολόγησης τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

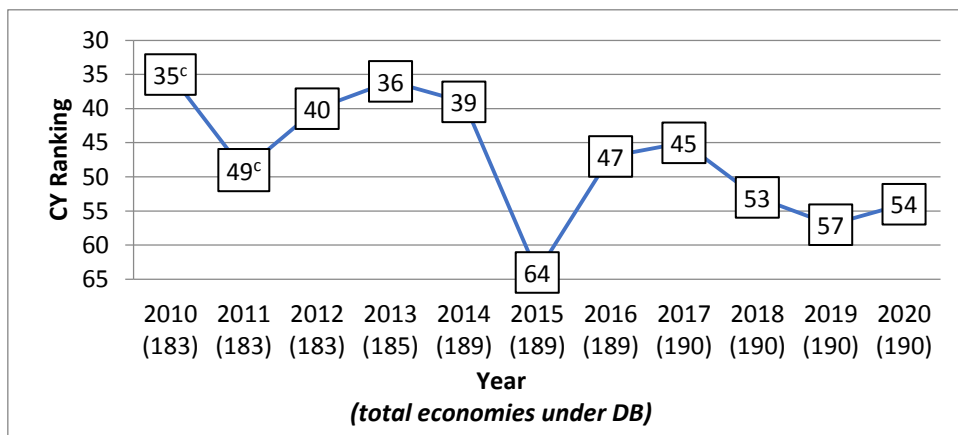
Βάσει της σχετικής μεθοδολογίας, η αξιολόγηση της ΔΤ λαμβάνει υπόψη τις επιδόσεις καθώς και τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις (για το επόμενο έτος), στους τομείς αυτούς και τις παραμέτρους που συμβάλλουν στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και στη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι διαδικασίες εγγραφής επιχείρησης / ίδρυσης εταιρείας, απόκτησης αδειών οικοδομής και εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας, εγκατάστασης και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, πληρωμής φόρων / υποχρεωτικών εισφορών καθώς και οι διαδικασίες κλεισίματος και εκκαθάρισης μίας επιχείρησης. Εξετάζονται επίσης θέματα που αφορούν στη διευκόλυνση παροχής πιστώσεων, την προστασία των επενδυτών και δη των μικρομετόχων, καθώς και θέματα που άπτονται της αποτελεσματικής εκτέλεσης συμβολαίων για επίλυση διαφορών.

Η Έκθεση αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τους επενδυτές, ως προς την αξιολόγηση των δυσκολιών που δύναται να αντιμετωπίσουν σε περίπτωση υλοποίησης κάποιας επένδυσης / έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας σε συγκεκριμένη χώρα. Σε αυτά τα πλαίσια, η Έκθεση Επιχειρείν, παρά τις όποιες αδυναμίες στη μεθοδολογία της, δεδομένου ότι αυτή εφαρμόζεται αυτούσια σε 190 οικονομίες, αποτελεί ένα καλό οδηγό για τις εκάστοτε εθνικές κυβερνήσεις για βελτιώσεις στο τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η αξιολόγηση της Κύπρου μέσα από την Έκθεση Επιχειρείν – δυνατά και αδύνατα σημεία

- ♦ Μικρή άνοδος στην κατάταξη της Κύπρου για το 2020, τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά με σημαντικά περιθώρια βελτίωσης
- ♦ Αναγνώριση και θετική αξιολόγηση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών της κυβέρνησης σε νευραλγικά για το σκοπό Τμήματα (Εφορος Εταιρειών, Φορολογία)
- ♦ Σημαντική υστέρηση σε θέματα έκδοσης αδειών οικοδομών και εκτέλεσης συμβολαίων

Με βελτίωση τριών θέσεων από το 2019 (57/190), η Κύπρος κατατάσσεται 54^η θέση ανάμεσα σε 190 οικονομίες για το 2020. Σημαντική η διαχρονική πορεία της αξιολόγησης του κυπριακού επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπως διατυπώνεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα

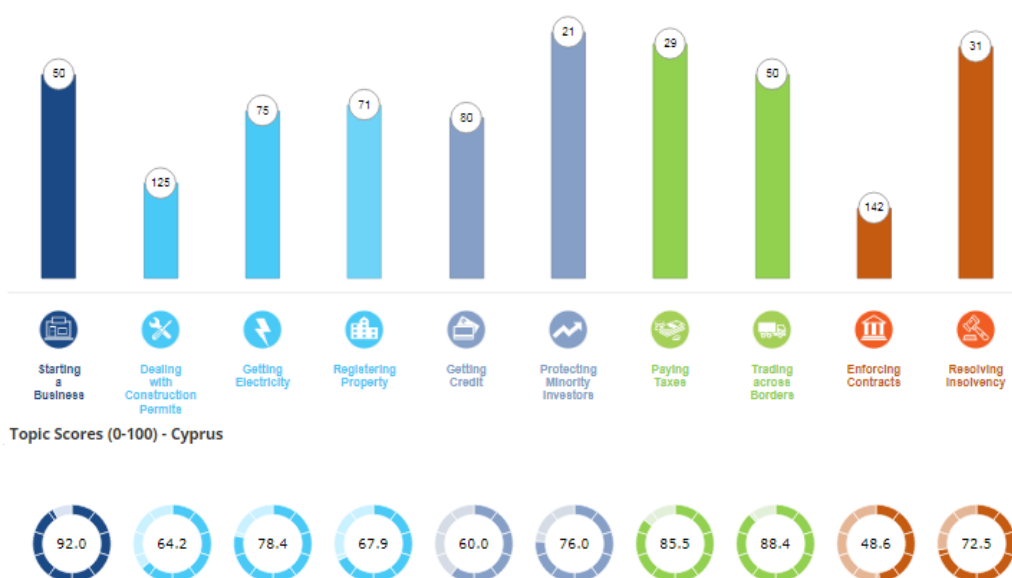
Source: <https://www.doingbusiness.org/>

(^c: ranking as adjusted in following year's DB report, reflecting data corrections)

Η εισαγωγή των έκτακτων υποχρεωτικών εισφορών και του ετήσιου τέλους εταιρειών, στα πλαίσια των μέτρων προς αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, συνέβαλαν στην πτώση που καταγράφεται από το 2013 και έπειτα. Αντίστοιχα η καταγραφή εμποδίων στην διανομή ιστορικών πιστωτικών στοιχείων καθώς και αύξησης στην συχνότητα και των αριθμό ελέγχων ΦΠΑ, οδήγησαν στην πτωτική αξιολόγηση και κατάταξη από το 2017 και μετά.

Θετική ήταν ωστόσο η αξιολόγηση των πιο πρόσφατων μεταρρυθμίσεων που προωθήθηκαν από τα Τμήματα Φορολογίας και Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως η κατάργηση του τέλους 0.6% επί του ονομαστικού κεφαλαίου κατά την εγγραφή εταιρείας (Δεκ 2016) και η απλοποίηση και ηλεκτρονική υποβολή φορολογικών δηλώσεων καθώς και καταβολή των υποχρεωτικών εργοδοτικών εισφορών. Αυτό, μεταξύ άλλων, είχε ως αποτέλεσμα την ανοδική πορεία της Κύπρου μετά το 2019.

Rankings on Doing Business topics (1-190) - Cyprus

Στα συγκριτικά δυνατά σημεία για την Κύπρο, βάσει της σχετικής αξιολόγησης όπως απεικονίζεται πιο πάνω, περιλαμβάνονται η «προστασία των επενδυτών», η «πληρωμή φόρων / εισφορών» και η «εκκαθάριση επιχείρησης» (πλαίσιο αφερεγγυότητας). Η αξιολόγηση για τις δύο πρώτες παραμέτρους καταγράφει σχετική άνοδο μεταξύ των εκθέσεων του 2019 και του 2020, ενώ αντίθετα η σχετική πτώση σε ότι αφορά την τελευταία παράμετρο αναδεικνύει την ανάγκη για αποφυγή εφησυχασμού και λήψης μέτρων που θα διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πλαισίου αφερεγγυότητας. Στα συγκριτικά αδύνατα σημεία για το επιχειρηματικό περιβάλλον της χώρας, περιλαμβάνονται με πολύ χαμηλή κατάταξη τα θέματα που αφορούν στην αδειοδότηση οικοδομών και στην επίλυση εμπορικών διαφορών ενώπιον δικαστηρίου. Πτωτική πορεία καταγράφουν και οι δείκτες που αφορούν στην παροχή πιστώσεων (πληροφοριών) καθώς και στις διαδικασίες για παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και τιμολόγηση ηλεκτρικού ρεύματος.

Έκθεση Επιχειρείν ΔΤ	Διεθνώς		
	2020	2019	Μεταβολή
Γενική Κατάταξη	54	57	↑
Starting a Business	50	52	↑
Dealing with Construction Permits	125	126	↑
Getting Electricity	75	70	↓
Registering Property	71	94	↑
Getting Credit	80	73	↓
Protecting Minority Investors	21	38	↑
Paying Taxes	29	47	↑
Trading across Borders	50	49	↓
Enforcing Contracts	142	138	↓
Resolving Insolvency	31	26	↓

Μικρή βελτίωση, μίας θέσης, καταγράφει συνολικά η χώρα μας και σε επίπεδο ΕΕ, λαμβάνοντας για το 2020 την 22^η θέση ανάμεσα στα 28 κράτη μέλη, από την 23^η θέση που κατείχε βάσει της έκθεσης του 2019.

Έκθεση Επιχειρείν ΔΤ	ΕΕ28			
	2020	2019	Μεταβολή	1 ^ο / 28 ^ο κ-μ
Γενική Κατάταξη	22	23	↑	DK / MT
Starting a Business	14	14	–	GR / CZ
Dealing with Construction Permits	24	24	–	DK / CZ
Getting Electricity	24	22	↓	DE / RO
Registering Property	21	24	↑	LT / GR
Getting Credit	17	16	↓	LV / LU
Protecting Minority Investors	4	9	↑	UK / HU
Paying Taxes	10	17	↑	IE / IT
Trading across Borders	27	27	–	AT / IE
Enforcing Contracts	27	28	↑	LT / GR
Resolving Insolvency	17	16	↓	FI / MT

Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας

(<http://www.ecompet.cy>)

Λευκωσία, 17 Ιανουαρίου 2020